

การศึกษาสมรรถนะสายตาของคนงานในอุตสาหกรรมผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน

นายนพดล
กุคลน้ำโขค

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-952-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012845

丁10293049

A STUDY OF VISUAL PERFORMANCE OF WORKERS
IN HOME ELECTRICAL APPLIANCE INDUSTRY

Mr. Noparat Kusolnumchok

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering
Department of Industrial Engineering
Graduate School
Chulalongkorn University

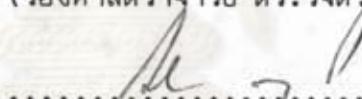
1987

ท้าววิทยานิพนธ์ การศึกษาสมรรถนะสายตาของคนงานในอุตสาหกรรมผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า
ภายในบ้าน
โดย นายนพรัตน์ คุคลน้ำใจดี
ภาควิชา วิศวกรรมอุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไก่ไวท์ ศดวุฒิ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีความท้าวเวង

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ตั้งกลุ่ม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไก่ไวท์ ศดวุฒิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จันทนา จันทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ อินทรานนท์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาสมรรถนะสายตาของคนงานในอุตสาหกรรมผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า ภายในบ้าน
ชื่อนิสิต	นายนพวงศ์ กุคลน้ำโขค
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกวิท ศดวุฒิ
ภาควิชา	วิศวกรรมอุตสาหกรรม
ปีการศึกษา	2529

บทคัดย่อ

การที่ไม่รู้ว่าคนงานมีดวงตาที่มีสมรรถนะ เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหรือไม่นั้นอาจเป็นผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อศักยภาพของผู้ประกอบการการผลิตให้ได้กำไรหรือแม้แต่คงอยู่ในธุรกิจได้อย่างมั่นคงได้ ลักษณะอาการที่สำคัญคือ ฯ ซึ่งบุคคลที่มีสมรรถนะสายตาต่ำกว่าระดับปกติจะแสดงออกมา ถึงแม้ว่าจะไม่แสดงออกมากอย่างรวดเร็ว แต่ก็มีความสำคัญอย่างมาก เช่น อาการปวดศีรษะ การทำงานด้วยความไม่ลະดาวกลับไป ผลผลิตลดลง เกิดความเครียดกับตา เกิดความล้าของระบบประสาท หงุดหงิด และอุบัติเหตุเพิ่มขึ้น ดังนั้นการตรวจสอบสายตาของคนงานที่ผิดปกติ หรือลักษณะดัง ฯ ของสายตา จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อบริษัท สุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของคนงาน (1)

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะสายตาของคนงานในอุตสาหกรรมผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน โดยศึกษาเฉพาะคนงานในสายงานประกลอน การศึกษานี้ใช้การทดลองด้วยเครื่อง Master Ortho-Rater ทดลอง นอกจากนี้แล้วยังได้ศึกษาถึงปัจจัยดัง ฯ ที่มีอิทธิพลต่อมรรถนะสายตา ด้วยการใช้เทคนิคของการวางแผนการทดลอง

จากการศึกษาพบว่า มีจำนวนคนงานชายที่มีสมรรถนะสายตาต่ำกว่าเกณฑ์กำหนดในมาตรฐานหมายเลข 2 (ภาคผนวก 307) ๙ คนและต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมาก ๕ คนจากจำนวนทั้งหมด ๖๑ คน ส่วนคนงานหญิงมีสมรรถนะสายตาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ๓๐ คน และต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมาก ๑๒ คน จากทั้งหมด ๑๙๙ คน และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ปัจจัยขนาด

โรงงานไม่มีผลกระทบต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานชายและหญิงอย่างมีนัยสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยอายุ, ประเพณการ์ท และความลว่าง มีผลกระทบต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานชายอย่างมีนัยสำคัญ และปัจจัยอายุ, ประเพณการ์ท, ความลว่าง, เสียง และชนิดผลิตภัณฑ์ มีผลกระทบต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานหญิงอย่างมีนัยสำคัญ

Thesis Title A STUDY OF VISUAL PERFORMANCE OF WORKERS IN HOME
ELECTRICAL APPLIANCE INDUSTRY

Name Mr. Noparat Kusolnumchok

Thesis Adviser Assistant Professor Kovit Satavuthi

Department Industrial Engineering

Academic Year 1986

ABSTRACT

Not knowing whether workers can see well enough to do what they are being paid to do is seriously jeopardizing a company's potential to produce a profit, or even to stay in business. There are less dramatic but nonetheless important ways in which below-average eyesight may show itself. Headaches, unsatisfactory work, nervous fatigue, irritability, decreased production and increased accidents are some of the more common signs and symptoms. Therefore, the detection of abnormal vision or visual conditions is important for the company, health and safety of the workers.(1)

This thesis is aimed to study visual performance of workers in the production line of home electrical appliance industry. A Master Ortho-Rater is used in all tests. A study of the factors influencing visual performance by experimental design techniques is carried out.

From the study it was found that out of 61 male workers tested, 9 have visual performance below the Standard No. 2

(Appendix 307) and whilst 5 others' are seriously lower. For female workers, 30 have visual performance below the standard and another 12 are seriously lower from a total of 199 subjects tested. Analysis of the obtained data showed that factory factor has no significant effect on the visual performance of both male and female workers. Other factors, age, experience and illumination significantly affect the visual performance of male workers whilst the factors, age, experience, illumination, noise and product type significantly affect the visual performance of female workers.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพาะได้รับความช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยมในการให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้ช่วยศาสตราจารย์โภวิท ศดวุฒิ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการทำวิจัยนี้ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ อินทรานนท์ ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแบบแผนการทำทดลอง รวมทั้งได้วัดการตรวจสอบแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ และถูกต้องจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ตันสุทธิ์ รองศาสตราจารย์จันทนา จันทโร ผู้วิจัยได้ขอโอกาสนี้ขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้ง 4 ท่านนี้ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ แพทย์หญิงจางจันทร์ ขันชื่อ และแพทย์หญิงลลิตา บริยกนก ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบการมองเห็น และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ฯ ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

นพวงศ์ ฤกษลนาโภค

ศูนย์วิทยบรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๓
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๔
กิตติกรรมประการค.....	๕
รายการตราจารงประกอบ.....	๖
รายการรูปประกอบ.....	๗
บทที่ ๑ บทนำ	
1.1 ปัญหา.....	๑
1.2 การสำรวจงานวิจัย.....	๒
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	๖
1.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๖
1.5 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย.....	๗
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๗
บทที่ ๒ ระบบการมองเห็น	
2.1 คำนำ.....	๙
2.2 อริเรณชาติของแสงและสี.....	๑๐
2.3 ตาและสมอง.....	๑๑
2.4 การมองเห็นสี.....	๓๑
2.5 ความคิดของสายตา.....	๓๘
บทที่ ๓ พารามิเตอร์ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของสายตา	
3.1 คำนำ.....	๔๓
3.2 องค์ประกอบด้าน ๆ ของงานที่มีผลต่อการมองเห็น.....	๔๔
3.3 คุณสมบัติต่าง ๆ ของแสง.....	๕๐
3.4 สายตา.....	๕๑
3.5 เสียง.....	๕๒

บทที่ 3 (ต่อ)	
3.6 อุณหภูมิ.....	53
3.7 ประสมการผ์ในการทำงาน.....	54
บทที่ 4 การทดสอบสายตาและการวัดสภาพแวดล้อม	
4.1 ค่าน้ำ.....	55
4.2 ประเภทสมรรถนะของสายตาที่จะทดสอบ.....	56
4.3 เครื่องทดสอบ Ortho-Rater.....	56
4.4 การวัดสภาพแวดล้อม.....	72
บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบ	
5.1 การทดสอบข้อมูลตามวัดถุประสงค์ในข้อ 1.4.2.....	75
5.2 การทดสอบข้อมูลตามวัดถุประสงค์ในข้อ 1.4.4.....	77
5.3 สรุปผลที่ได้จากการทดสอบสายตา.....	90
5.4 การสรุปผลเพื่อวัดถุประสงค์ในข้อ 1.4.5.....	95
บทที่ 6 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	97
เอกสารอ้างอิง.....	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก	หน้า
ก. คะแนนที่ได้จากการทดสอบคุณงานขายและหูถั่ง.....	104
ข. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของคุณงานในกลุ่มโทรศัพท์มือถือ เครื่องปรับอากาศ และหน้าทุ่งข้าวไฟฟ้า.....	125
ค. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของอายุที่มีต่อสมรรถนะส ภาพรวมของคุณงานขาย...	138
ง. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของประพฤติการซื้อที่มีต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานขาย.....	151
จ. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของแสงที่มีต่อสมรรถนะส ภาพรวมของคุณงานขาย...	164
ฉ. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของเสียงที่มีต่อสมรรถนะส ภาพรวมของคุณงานขาย..	177
ช. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของอุณหภูมิที่มีต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานขาย.	190
ช. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของชนิดผลิตภัณฑ์ที่มีต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานขาย.....	203
ธ. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของอายุที่มีต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานหูถั่ง...	216
ธ. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของประพฤติการซื้อที่มีต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานหูถั่ง.....	229
ภ. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของแสงที่มีต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานหูถั่ง...	242
ภ. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของเสียงที่มีต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานหูถั่ง..	255
ช. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของอุณหภูมิที่มีต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานหูถั่ง.	268
ช. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของชนิดผลิตภัณฑ์ที่มีต่อสมรรถนะสายตาของคุณงานหูถั่ง.....	281
ก. โปรแกรมคำนวณใช้ทดสอบอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ.....	293
ก. แผ่นแล็ปท์ที่ใช้ทดสอบ.....	299
ก. เกษท์หรือมาตรฐานที่ใช้เช็คผลการทดสอบและบันทึกคะแนน.....	305
ประวัติผู้เขียน.....	313

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตาราง

5.1 แสดงจำนวนคนงานขายทั้งหมดที่ทำงานในสายงานประกอบของ โรงงานที่ศึกษา.....	76
5.2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของกรรมม่อง เทืนสือของคนงานขาย....	77
5.3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับการเบี่ยงเบนของแกน สายตาในแนวตั้งของคนงานทั้งหมด.....	79
5.4 แสดงผลสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลของคนงานขาย.....	80
5.5 แสดงผลสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลของคนงานทั้งหมด.....	81
5.6 แสดงจำนวนคนงานขายที่มีสมรรถนะสายตาดีกว่ามาตรฐาน.....	91
5.7 แสดงจำนวนคนงานทั้งหมดที่มีสมรรถนะสายตาต่ำกว่ามาตรฐาน.....	92

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
บริการสนับสนุนมหาวิทยาลัย**

รายการรูปประกอบ

หน้า

รูป

2.1	แสดงภาคตัดในแนวนอนของลูกตา.....	12
2.2	แสดงขั้นเฉลด่าง ๆ ของจอตา.....	17
2.3	แสดงขั้นต่าง ๆ ของจอตา 10 ขั้น.....	19
2.4	แสดงภาคตัดขวางตามแนวนอนของบริเวณศูนย์กลางจอตา.....	19
2.5	แสดงรูปของร่องและโคน.....	21
2.6	แสดงการซึมโถงต่อของเซลล์ประสาท.....	24
2.7	แสดงวิธีของการเห็น.....	28
2.8	แสดงกล้ามเนื้อตา.....	29
2.9	แสดงการเคลื่อนไหวตามจะเพ่งมองวัดฤทธิ์.....	30
2.10	แสดงการเกิดภาพค้าง.....	30
2.11	แสดงเล็บโคงตอบสนองต่อแม่เหล็กแม่เหล็ก.....	34
3.1	พังขั้นแสดงการปรับสภาพสายตาให้เข้ากับความมืด หลังจากที่ปรับเข้ากับแสงมาแล้ว.....	47
4.1	เครื่อง Master Otho-Rater.....	58

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**